

פרשת פיקודי ב אדר ב' תשע"ז

וקראת לשבת פקוד

עבית מדרשו של הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א

משלחן גבוה

מתי מטיילים?

ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל וגו' (מ, לו)

עבודת ה' - האדם צריך שיהיה במצב שיוכל לעבוד את ה'. כלומר יהיה במצב של חשק ורצון לעבוד. אך כאשר רואה שאין לו חשק לעבוד את ה' יתברך חס וחלילה, צריך למצוא מיד "עצה" אשר תעזור לו לצאת מעצלנותו, כדי שיתעודד ויתאושש לעבוד את ה'.

דוגמא לכך הביאו בספרי הקודש, שאף על פי שראוי להתנזר מכל תאוות אכילה מיותרים, מכל מקום לפעמים צריך קצת לטעום מהן, אם על ידי זה יתעודד. כי אנו מורכבים מנשמה וגוף. ונשמתנו שוכנת תוך הגוף העכור שלנו, והגוף נהנה ממטעמי עולם הזה. וכשטועם ומתעודד, אז תוכל גם הנשמה להתעורר. וכמו שגוף בריא יוכל לעבוד ה' בתפילה, כמו כן באופן הנזכר.

ובדומה לכך כתב רבנו אליעזר פאפו זכותו יגן עלינו בספר "פלא יועץ" (מערכת טיול), ואלו דברי קודשו: גם זה יצר הוא באנוש שבימות הקיץ מרבים העם לרעות את עצמם בגנים וכו', והכל הבל ורעות רוח וכו'. וכבר יש מקום פטור וקצת מצוה לטייל, כגון אם הוא חולה מחולי המרה שחורה (עצבות), או שהוא עצב וליבו אטום, יוכל לטייל במקום שמרחיב לבו של אדם כדי שישכח עצבו ויהא ליבו רחב ומיד וקרי בתורה (פי' ילמד תורה), ויוכל להבין ולהשכיל ולעבוד את בוראו עבודה שלימה בהיותו בריא, אולם באופן שמעשיו לשם שמים, אז אולי ה' יחשוב לו למצוה, כשלא יהא שם שום נדנדוד איסור ושום חסרון מצוה. עד כאן לשונו הטהור.

וזוהו יש לרמוז בסיום פרשתנו: "ובהעלות הענן מעל המשכן" - כאשר מסתלק ענן חשק העבודה שהיה חופף על הנשמה אשר שוכנת בתוכינו, אז "יסעו בני ישראל בכל מסעיהם" - כדי לפכח דעתם כאמור, "ואם לא יעלה הענן" - כלומר שעדיין יש לו חשק ומצב רוח טוב, אז - לא יסעו.

ובאמת סיים בפלא יועץ (שם): אבל האיש השלם ימאס בכל אלה, ולא ימצא קורת רוח וטיול, יותר מהיותו יושב בבית המדרש. עד כאן לשונו.

וזוהו גם כן רמוז בהמשך: "כי ענן ה' על המשכן יומם וגו'" - ענן הקדושה על המשכן פירוש השכינה השורה בתוך איש עובד ה'. "ואש תהיה לילה בו" - פירוש אש התורה יהא בה כח לכלול החושך בתוכו להכניע הכל ולא איכפת לו כלל, "לעיני כל בית ישראל" - אפילו שכל העם לא כך נוהגים. וה' יזכנו לעובדו בנחת ובישוב ובאהבה וחשק תמיד ולהיות בשמחה תמיד. אמן.

שבת שלום ומבורך!

גליון השבוע להצלחת

ידידנו היקר איש חיל רב פעלים רבי יהודה בן חנה הי"ו יצליחו ה' בכל מעשה ידיו ברוחניות וגשמיות. אמן

אבן יקרה

המן בכל דור

פעם אחת שאל הגמון את הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זי"ע:

- אתם מתפארים בתורתכם שהזהירה כל אחד מישראל "לא תקום ולא תטור", ואתם בעצמכם נוטרים שנאה בלבבכם כלפי המן זה כאלפיים שנה, ועוד חוגגים אתם חג גדול לזכר מפלתו. האין זו נטירת שנאה גמורה?

השיבו רבי יהונתן: פורים, אינו חג גדול אצלנו, שהרי אינו אסור מן הדין במלאכה ובסחורה בנטיעה וברכיבה כשאר ימים טובים, וחג זה איננו בא מתוך נטירת שנאה, אלא כוונתנו בעיקר להזכיר את מפלתו של המן - לאלה ה"המנים" של זמנינו...

דור דור והמן שלו, אבל מלומדים אנחנו כי לבסוף ננצח, ויד ישראל תהיה על העליונה. ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם. בהכרה זו אנו מחזיקים מעמד גם כאשר אין קצה האור נראה עדיין, ובה' הטוב נשים מבטחינו, וזה יהיה לנו למעוז שמחה.

ירושלים

הדלקת נרות: 17.30
(לנוהגים 40 דק': 17.10)
צאת שבת: 18.21 ר"ת 19.04

תל אביב

הדלקת נרות: 17.27
צאת שבת: 18.19
רבנו תם: 19.00

באר שבע

הדלקת נרות: 17.29
צאת שבת: 18.20
רבנו תם: 19.02

"לב שימה"

סדר ימי הפורים

מאת

הגאון רבי אלעזר רז שליט"א

058-445-6041

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה

אכילה קודם קריאת המגילה

שאלה: לבני ערי הפרזות (חוץ לירושלים) האם מותר לאכול לפני קריאת המגילה.
תשובה: לאכול שיעור כביצה (60 גרם פת) אסור, אבל עוגות ופירות מותר, וכל שכן שתיה, וראה בספרי "לב שמח" פורים עמוד ה.

לא ילבש בתחפושות

שאלה: האם יש איסור "לא ילבש" אם מתחפש לאשה, או להיפך. ומה הדין בילדים.
תשובה: לדעת השו"ע יש בזה איסור תורה! וכבר התריעו על זה הקדמונים. וילידים, נקוט כלל: "כל שאסור לגדול אסור גם לקטן" ואם אינו מלביש לו אלא "בגד אחד" בלבד יש להקל.

לימוד במגילה בשבת

שאלה: האם מותר ללמוד בשבת מתוך מגילת אסתר של קלף.
תשובה: מותר, כי אין איסור קריאה בו, (ועיין גיטין ס.), והוא כשאר כתבי הקודש (עיין סימן שז).

ניתן לשלוח שאלות לכבוד מורנו הרב שליט"א למערכת ויפורסמו בהמשך אי"ה.

לקראת שבת

שיעור ההוצאה המחוייב

חכמים זרזו את האדם שלא ימנע מהוצאות שבת, והילך לשון הטור (סימן רמב): אל יאמר היאך אחסר פרנסתי, כי אדרבה אם יוסיף ויסיפו לו, כדקתני "כל פרנסתו של אדם קצובה לו מראש השנה לראש השנה חוץ מהוצאת שבת ויום טוב והוצאת בניו לתלמוד תורה, אם מוסיף יוסיפו לו" (ביצה טו:). ואמרינן נמי גבי הוצאת שבת ויום טוב: אמר הקדוש ברוך הוא, "בניו לוו עלי ואני פורע" (שם). וכיון שכן הוא אל ידאג, כי נאמן הוא בעל חובו לפרוע לו חובו. ע"כ.

חיוב ההוצאות על שבת נקבע לפי יכולתו הכלכלית של האדם, וכלשון הרמב"ם (שבת פ"ל ה"ז) "הכל לפי ממונו של אדם". ושלוש חילוקים בדבר:

1. אדם בעל אמצעים שיש באפשרותו לקנות ביד רחבה - צריך לכבד את השבת במיטב שבמיטב. על כגון זה אמרו בגמרא (שבת קיח): "במה מענגו - בתבשיל של תרדון ודגים גדולים וראשי שומין", שהם היו המאכלים החשובים והיקרים אז.
2. אדם שאין לו אמצעים כלל ובקושי משיג את הלחם ההכרחי לקיומו - פטור לגמרי מהוצאות שבת ויאכל כמנהגו בחול. על אביון זה אמרו (שם) "עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות".
3. אדם שיש לו אמצעים מועטים - יקנה שלש סעודות עם לפתן מועט ולפת בו את הפת. עליו אמרו (שם): "אפילו דבר מועט ולכבוד שבת עשאו - הרי זה 'עונג'".

מעשה שהיה

ביתו השרוף של הגר

מעשה בגר אחד בשם אברהם, שבא לגור בעיירה. שתקן גדול היה אברהם הגר וגם חרוץ מאוד במעשיו. כשבא לעיירה - לא היתה אגורה בכיסו, אך תוך שנתיים בנה לעצמו בית קטן בקצה העיירה, גידל ירקות וקנה כבשים. בשעה שחזרו הילדים מהלימודים - היו רואים אותו יושב בשדה שבקצה העיירה - הכבשים רועות בשדה, ואילו הוא יושב על האדמה ומביט בחומש או בסידור. כשראה את הילדים היה סוגר את ספרו ומביט אליהם בניעמות, עד שהיו הילדים קרבים אליו. איתם היה הגר מדבר, מסביר להם את צורכי הכבשים ומספר להם מסיפורי התורה. מוזר ומשונה היה הגר, לובש ציציות ולומד תמיד, אבל ביום השבת לא הופיע בבית הכנסת. אף פעם לא התפלל עם הציבור. חשבו האנשים שאינו מקפיד לשמור את השבת ולכן איש לא הסכים לחתן אותו עם בתו.

בוקר שבת אחד, בזמן שהאנשים התפללו תפילת מוסף בבית הכנסת, נשמעו צעקות גדולות: "שריפה! אש!" הרב אמר: "פיקוח נפש" - ומיד נפסקה התפילה וכולם רצו לכיוון השריפה. האש עלתה מקצה העיירה. היה זה ביתו של אברהם הגר שעלה באש. "איפה הוא הגר?" שאלו האנשים. הם חיפשו אדם אמיץ שיקפוץ לאש וינסה להציל את הגר, פתאום זעק אחד התושבים: "הנה הוא". הגר עמד בשקט בקצה קהל האנשים, לידו ערימה גדולה של ספרי קודש וזקנו שרוף מעט. הוא הביט בביתו, בגן הירקות ובדיר הכבשים שנשרף. הכבשים התפזרו בשדה בהלה. שקט היה במקום. כל האנשים הביטו בגר מתפלאים: הרי חשבנו שהגר אינו שומר שבת, איך יכול הוא להתאפק ולא לכבות את האש, והרי עבד קשה כל כך לבנות את ביתו? ניגש הרב אל אברהם הגר כדי להבין את המתרחש. אמר הגר בשקט: "הייתי בשדה. שם נמצא אני כל השבת, מערב שבת עד מוצאי שבת. הדלקתי נרות בביתי. כנראה שנה השבת גרם לשריפה. מקבל אני באהבה וכנראה שזהו רצונו של ה': 'ה' נתן וה' לקח". התפעל הרב ואמר: "ברוך תהיה לה', בני". באותו שבוע חיתנו את הגר עם בתו של ר' משה העשיר אשר ראתה את צדקותו של הגר וביקשה מאביה לחתן אותם. מספרים, שלא היה בעיירה חתן שמח כאברהם הגר ביום חתונתו.

יין בוטיק 100% ענבים יין אדום מיוחד במינו, ומהודר ביותר מיוצר ללא שמרי תסיסה וללא חומרים משמרים (ביסולפיט) כהמלצת גדולי ישראל

יחיד במינו בטעמו והידורו

ניתן להשיג בחנויות טבע ובחנויות מוכרות לפרטים והזמנות: 054-8412000

קול תנה וישועה באהלי צדיקים

שלוחים בזה איחולנו וברכותינו לכבוד מעלת והדרת מורנו זרבינו הגאון הגדול רבי אלעזר זאב רז שליט"א לרגל הזלדת הנכד הי"ו בן לחתנו הרה"ג ישראל וקנין שליט"א

זכנו הורינו לראות ממנו נחת דקדושה באורך ימים ושנות חיים אכי"ר.

מאחלים מקרב לב מוסדות מתן תורה מערכת הגליון

